

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	349
Land:	Sri Lanka
Kilde:	Dansk Flygtningehjælp
Titel:	Landeprofil
Udgivet:	1. december 2008
Optaget på baggrundsmaterialet:	18. december 2008

Sri Lanka

Senest opdateret: December 2008 af Line Buhl Beck

Indhold

1. **Baggrund**
 - 1.1 **Befolkningen**
 - 1.2 **Religion**
 - 1.3 **Baggrund for konflikten**
2. **Den seneste militære og politiske udvikling**
3. **Menneskerettighedssituationen**
 - 3.1 **Generelt**
 - 3.2 **Arrestationer og tilbageholdelser**
 - 3.3 **Retsvæsenet, herunder retsforfølgelse af menneskerettighedskrænkere**
 - 3.4 **Ytringsfrihed**
 - 3.5 **Kristne og muslimer**
 - 3.6 **Tortur**
 - 3.7 **Forsvindinger**
 - 3.8 **Dødsstraf**
 - 3.9 **Kvinder og børn**
 - 3.10 **Børnesoldater**
4. **UNHCRs position**
5. **Dansk asylpraksis**
 - 5.1 **Generelt om praksis**
 - 5.2 **Udsendelse af afviste asylansøgere**
6. **Øvrige kommentarer**
 - 6.1 **Internt fordrevne**
 - 6.2 **Tsunami**
 - 6.3 **Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol**
7. **Anvendte kilder**

1. Baggrund

1.1 Befolkningen

Sri Lankas befolkning er på lidt over 19 millioner. Den største befolkningsgruppe er de buddhistiske *singalesere*, som udgør 74 % af befolkningen og fortrinsvis bor i de sydlige og centrale dele af landet og taler singalesisk.

I det nordlige og østlige Sri Lanka lever de *srilankanske tamiler*, som udgør 10 % af befolkningen. I 1800-tallet blev tamiler fra Sydindien importeret af briterne til theplantagerne i Kandy-området. Efterkommere af disse bor i det centrale højland ("*højlandstamiler*") og udgør cirka 8 % af befolkningen. Højlandstamilerne har forholdt sig neutralt i borgerkrigen. Såvel de srilankanske tamiler som højlandstamilerne er hovedsageligt hinduer og taler tamilsk.

Hertil kommer 7 % tamilsk-talende muslimer, der fortrinsvis bor på syd- og østkysten. Endelig tilhører 1 % af befolkningen burghere (efterkommere af kolonister) samt de oprindelige stammefolk: Malay og Veddha.

Det officielle sprog i Sri Lanka er singalesisk, men tamilsk har siden 1988 ligeledes været anerkendt som et officielt nationalsprog. Singalesisk og tamilsk har forskellige sprogstammer, hvilket betyder, at singalesisk- og tamilsktalende personer ikke kan kommunikere via nationalsprogene. Engelsk anvendes derfor i vid udstrækning i massemedierne og administrationen og beherskes flydende af 10 % af befolkningen.

1.2 Religion

Der er ifølge forfatningen religionsfrihed i Sri Lanka, men buddhismen indtager dog en særstilling. Af den samlede befolkning er cirka 70 % buddhister, 15 % hinduister, 7 % muslimer og 8 % kristne, hvoraf hovedparten af sidstnævnte er katolikker.

Buddhismen spiller en væsentlig politisk rolle i Sri Lanka. Staten har tætte bånd til munkeordenen, og ofte har buddhist-munke involveret sig i partipolitik. Borgerkrigen i landet udspringer imidlertid ikke af religiøse stridigheder, men af tamilernes kamp for selvstændighed i de nordlige og østlige dele af landet, hvor 90 % af befolkningen er tamilsk.

1.3 Baggrund for konflikten

Sri Lanka blev i 1948 uafhængig af Storbritannien. Landet opnåede i de følgende årtier en positiv udvikling på en række områder såsom øget social velfærd og en konsolidering af de demokratiske strukturer. Sideløbende med dette sås en spirende singalesisk nationalisme, der særligt gik ud over de srilankanske tamiler og højlandstamilerne. Presset mod tamilerne gav stor modstand, og de etniske spændinger blev kraftigt forværret.

I 1948 blev tamiler af indisk oprindelse frataget deres borgerrettigheder, og man forsøgte at sende dem tilbage til Indien på trods af, at mange var født og opvokset på øen.

Årsagen til den singalesiske nationalisme skyldtes blandt andet, at briterne i landet under kolonitiden havde favoriseret tamiler og andre mindretal i forhold til det singalesiske flertal med hensyn til for eksempel uddannelse og ansættelse i administrationen. Dette mønster ønskede singalesiske politiske ledere at gøre op med, og de støttede i stigende grad en nationalistisk politik, der marginaliserede ikke-singalesere. Særligt indførelsen af singalesisk som det eneste officielle sprog i 1956 og uddannelseskvoter, der favoriserede singalesere, resulterede i tamilske protester og oprør.

De etniske modsætninger brød ud i lys lue i 1970'erne, da den tamilske separatistbevægelse "De Tamilske Tigre" ("Liberation Tigers of Tamil Eelam" – herefter refereret til som "LTTE") begyndte en militant kampagne mod regeringen i Colombo. Den tamilske modstand og drab på singalesere førte til gentagne anti-tamilske optøjer, hvoraf de værste fandt sted i 1983 med adskillige dræbte tamiler. Tilstanden i landet førte til en 19 år lang borgerkrig, som skønnes at have kostet mindst 65.000 mennesker livet.

2. Den seneste politiske og militære udvikling, herunder fredsprocessen

En våbenhvile blev indgået og fredsforhandlinger igangsat i 2002 med aktiv nordisk involvering. I april 2002 blev der oprettet en mission af nordiske observatører – Sri Lanka Monitoring Mission (SLMM) – der bestod af repræsentanter fra Norge, Sverige, Finland og Danmark, der skulle overvåge efterlevelsen af våbenhvilen i samarbejde med lokale observatører i seks distrikter i de nordøstlige provinser. Fredsforhandlingerne fandt sted ad seks omgange i Norge, Tyskland og Thailand i 2002 og 2003. I forbindelse med forhandlingerne opgav LTTE deres hidtidige krav om en selvstændig stat, og ved forhandlingerne i Oslo i starten af december 2002 var der enighed mellem parterne om, at Sri Lankas regioner fremover skal have udstrakt selvstyre og samles i en forbundsstat. På denne måde undgik man en deling af øen i to forskellige stater, og samtidig blev LTTEs krav om øget selvstændighed til dels imødekommet ved en forbundsstatsmodel.

I april 2003 afbrød LTTE imidlertid forhandlingerne. De var blandt andet utilfredse med, at de singalesiske myndigheder ikke i større omfang rømmede militærets såkaldte "High Security Zones" - militærområder i det nordlige og østlige af landet, hvortil den tamilske befolkning har begrænset adgang. Desuden blev der ifølge LTTE ikke sat tilstrækkelige ressourcer af fra regeringens side til genbosætning af den internt fordrevne tamilske befolkning eller i øvrigt arbejdet for bekæmpelse af fattigdom i det nordlige og østlige af landet.

I 2004 opstod der intern uenighed i LTTE og et "spin-off" - Karuna-gruppen (TMVP) - blev stiftet. Gruppen modtager (uofficielt) støtte fra de sri lankanske myndigheder og samarbejder med militæret i en fælles kamp mod LTTE. I maj 2007 blev Karuna-gruppen yderligere fragmenteret, idet organisationens næstkommanderende, Pillayan, blev uenig med resten af gruppen og blev efterfølgende valgt ind som Chief Minister i Øst-provinsen.

Præsident Mahinda Rajapakse kom til magten ved valget i november 2005 med støtte fra partier imod fredsprocessen. Hen over årsskiftet 2005/2006 steg antallet af sammenstød mellem LTTE og militæret, og henover sommeren 2006 oplevede landet en blodig opblussen af konflikten. LTTE anvendte for første gang siden 2002 selvmordsbombere mod regeringspersoner, og disse og andre angreb er blevet hævnnet ved artilleri- og luftangreb mod LTTE-forlægninger i det nordlige Sri Lanka. Særligt områder omkring Trincomalee har været ramt af kampe. Bevægelsesfriheden har som følge af kampene været yderst begrænset i mange områder af landet.

Kampene blev gennem 2007 såvel som 2008 intensiveret på land, til vands og i luften. I februar, marts og april 2008 blev der rapporteret om særligt voldsomme kampe i den nordlige del af landet, særligt ved Jaffna, Mannar, Vavuniya og Mullahitivu.

Frem til slutningen af juli 2006 fastholdt begge parter i konflikten, at de stadig stod ved våbenhvilen fra februar 2002. Våbenhvilen blev først formelt ophævet af Sri Lankas regering den 2. januar 2008.

I midten af maj 2006 foretog LTTE et selvmordsangreb på en af den srilankanske hærs kanonbåde, hvor den 18 mand store besætning blev dræbt. Som følge af dette og andre angreb fra LTTEs side satte EU i slutningen af maj 2006 LTTE på deres liste over terrororganisationer. Beslutningen blev mødt med irritation fra flere nordiske lande, der som involverede i fredsprocessen frygtede, at denne beslutning ville stække fredsforhandlingerne kraftigt. Som reaktion på EU's beslutning om at sætte LTTE på listen over terrororganisationer nægtede LTTE at mødes med repræsentanter fra

EU-lande – Danmark, Sverige og Finland – der er deltagere i den skandinaviske observatørmission SLMM. Pr. 1. august 2006 havde både Sverige, Finland og Danmark trukket sig ud af missionen, foranlediget af LTTEs krav herom samt LTTEs afvisning af at betragte observatører fra EU som neutrale.

Gennem den senere tid synes LTTEs ledelse stadig mere sårbare for målrettede angreb. Den 2. november 2007 blev LTTEs politiske leder, S.P. Tamilselvan dræbt ved et luftangreb og blot to måneder senere blev den ledende LTTE figur Shanmuganathan Ravishankar, ("Colonel Charles") og tre andre ledere indenfor organisationen dræbt af en vejsidebombe nær Mannar.

Den 10. marts 2008 blev der afholdt valg i det østlige Batticaloa distrikt og her vandt TMVP en overbevisende sejr, idet denne gruppe sammen med koalitionspartneren United People's Freedom Alliance vandt 76 ud af 101 sæder i parlamentet. De to største oppositionspartier, United National Party (UNP) og Tamil National Alliance (TNA) boycottede valget, hvilket hjalp med til TMVPs store sejr. Forskellige valg-observatører, herunder People's Action for Free and Fair Election (PAFFREL), rapporterer, at på trods af hverken dokumenteret vold eller overgreb på valgdagen, hvilede der et stort pres på de vælgere, som var i opposition til TMVP, for at få dem til at undlade at stemme imod regeringen. Der rapporteres således om et valg præget af svindel, idet bevæbnede tidligere oprørere, som nu støttes af regeringen, intimiderede vælgerne ved valgurnerne.

3. Menneskerettighedssituationen

3.1 Generelt

Sri Lanka har tiltrådt adskillige menneskerettighedsinstrumenter herunder de to mest centrale FN-konventioner: konventionen om sociale, økonomiske og kulturelle rettigheder og konventionen om civile og politiske rettigheder. Herudover er FN's konvention om kvinders rettigheder, torturkonventionen samt børnekonventionen tiltrådt.

LTTE har under krigen anvendt terroraktioner - ofte mod civile mål - i deres kamp for en selvstændig stat. Den singalesiske hær er på den anden side kendt for grove overgreb med omfattende anvendelse af tortur, "forsvindinger" osv.

Regeringen oprettede i 1997 en menneskerettighedskommission, der som statslig organisation skal overvåge forholdene for personer, der er tilbageholdt efter undtagelseslovgivningen. Kommissionen har været kritiseret for ikke at være effektiv på grund af manglende ressourcer og politisk uvilje. De seneste oplysninger tyder dog på, at kommissionen har fået en tilførsel af ressourcer, men at den fortsat har et enormt efterslæb af sager og manglende evne til at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. I 2004 havde kommissionen 4.500 verserende sager om menneskerettighedskrænkelser. Kommissionen har på den anden side opnået - en næsten - uhindret adgang til detentioner og fængsler i landet, hvilket er en vigtig forudsætning for deres arbejde. Den har også udarbejdet flere kritiske rapporter om menneskerettighedskrænkelser i landet.

Selv mens våbenhvilen kunne siges at være velfungerende mellem LTTE og regeringen, begik begge parter brud på menneskerettighederne. Under den seneste opblussen af konflikten er der igen alvorlig grund til bekymring over menneskerettighedssituationen i Sri Lanka. Regeringsstyrker har været ansvarlig for massakre mod civile, bombeangreb og bortførsel af børn. LTTE har angrebet civile med selvmordsangreb og med landminer, har begået drab på politiske modstandere og har massivt rekrutteret børnesoldater. Ingen af parterne har vist nogen form for respekt for beskyttelse af civilbefolkningen, og i 2007 foretog regeringssoldaterne mange såvel politisk motiverede drab som arbitrære overgreb/drab, særligt i området omkring Jaffna.

De militære operationer som startede fra både militærets og LTTEs side i april 2006, har bragt civile i større fare end på noget andet tidspunkt siden våbenhvilen i 2002. Ifølge South Asia Terrorism Portal var antallet af dræbte 5.973 i 2000, 1822 i 2001, 15 i 2002, 59 i 2003, 108 i 2004, 330 i

2005, 4.126 i 2006, 4.377 i 2007 og per 31. juli 2008 er der ifølge kilden registreret 6.199 dræbte på Sri Lanka.

De voldsomme kampe har forårsaget, at ca. 315.000 mennesker – primært tamiler og muslimer – har forladt deres hjem i den nordlige og østlige del af landet. I 2007 var der adskillige eksempler på, at myndighederne har presset internt fordrevne til at vende tilbage til usikre områder, hvor de således risikerer trusler, vold, overgreb og bortførelse af såvel LTTE som af regeringsvenlige militære grupper.

3.2 Arrestationer og tilbageholdelse

De srilankanske myndigheder foretager omfattende id-check og masseanholdelser af tamiler. Tilbageholdelserne sker uden de sædvanlige retssikkerhedsgarantier, da politiet med undtagelseslovgivningen (Emergency Regulations (ER) og Prevention of Terrorism Act (PTA)) kan tilbageholde personer på et meget spinkelt grundlag og i længere tid uden domstolsprøvelse. Regeringen har været meget tøvende med at offentliggøre hvor mange arrestationer, der er blevet foretaget under ER, og det senest udmeldte tal kom i marts 2007, hvor det forlød, at der på daværende tidspunkt var foretaget 452 arrestationer, heraf 352 tamiler, 61 singalesere og 19 muslimer. I henhold til ER har myndighederne ikke pligt til at oplyse, hvor de tilbageholdte opholder sig, hvilket skaber stor bekymring og frustration hos de pårørende. Tidligere var det hovedsageligt tamiler, som blev arresteret eller tilbageholdt af myndighederne, men efterhånden synes det, at ligeledes mistænkte LTTE-sympatisører – eller pårørende til disse – bliver tilbageholdt af myndighederne under henvisning til ER.

3.3 Retsvæsenet, herunder retsforfølgelse af menneskerettighedskrænkere

De srilankanske domstole tillægges en uafhængig status i forfatningen, og dette respekteres af regeringen. Højesteret har imidlertid ganske vanskelige arbejdsvilkår i form af begrænset såvel kapacitet som politisk vægt og savner desuden opbakning fra regeringen. Gentagne gange er der blevet afsagt domme om forfatningsstridig regeringsførelse. Problemet mht. menneskerettighedskrænkelserne er, at mange af disse forbrydelser aldrig når så langt som at komme for en domstol, om end der dog har været visse forsøg på at få menneskerettighedskrænkere dømt. I 1999 nedsatte statsadvokaten en særlig indsatsgruppe, der skulle efterforske forsvindinger og få skyldige personer - blandt andet fra sikkerhedsstyrkerne - dømt. Året efter påbegyndtes flere hundrede retssager som følge deraf, men der er kun blevet afsagt dom i ganske få af disse sager indtil nu, og dette hovedsageligt i sager med stor bevågenhed.

I de – relativt mange – tilfælde, hvor det er regeringsstyrker og andre ikke-statslige militære grupper, som står bag overgrebene, gør regeringen sjældent nogen indsats for at retsforfølge de pågældende menneskerettighedskrænkere. Ofrene er ofte bange for at anmelde overfaldene eller indgive klage af frygt for repressalier, bl.a. fordi der ikke eksisterer effektive vidnebeskyttelsesprogrammer.

LTTE har deres eget selvbestaltede retssystem, hvor dommerne ofte ikke har nogen juridisk uddannelse eller kun i ringe omfang. Deres retssystem lever på ingen måde op til principperne for en moderne retsstat, og der er ingen uafhængighed i forhold til LTTE.

3.4 Ytringsfrihed

Ytringsfriheden nyder formelt beskyttelse i både forfatningen og diverse love, mens den reelle ytringsfrihed indenfor især massemedierne synes at være blevet markant reduceret. Særligt tamilske journalister har meget vanskelige arbejdsvilkår, idet de er under konstant massivt pres fra såvel LTTE som regeringen. Også singalesiske journalister, som bringer kritiske nyheder, bliver presset af regeringen. Karuna-gruppen besværliggør/hindrer distributionen af tamilsk-sprogede aviser i de nordlige og østlige dele af landet og har udstedt dødstrusler til avis-distributørerne i Trincomalee,

hvilket myndighederne ikke synes at have været interesserede i efterforske. Selvcensur blandt journalister, der arbejder i LTTE-kontrollerede områder, er således meget udbredt.

Nationale LTTE-kritiske menneskerettighedsorganisationer nærer en velbegrundet frygt for konsekvenserne af deres arbejde og i de LTTE-kontrollerede områder accepterer LTTE ingen uafhængige og effektive menneskerettighedsorganisationer.

3.5 Kristne og muslimer

Der er rapporter om chikane og overgreb mod kristne samt om angreb mod kristne kirker. Der har været tale om ca. 300 angreb mod kirker siden 2003. Ofte har politiet været tilbageholdende med at yde beskyttelse i forbindelse med disse overgreb og har ligeledes været tilbageholdende i efterforskningen heraf. I 2008 har The National Christian Evangelical Alliance på Sri Lanka rapporteret om et stigende antal angreb på kristne kirker, organisationer og religiøse ledere, hvilket ligeledes bekræftes af pålidelige kilder. Det synes primært at være buddhister, der står bag såvel fysiske angreb som chikane.

Mange muslimer er blevet fordrevet fra deres hjem i LTTE-kontrollerede områder, og LTTE fortsætter med at true og afpresse muslimer i de østlige dele af landet.

3.6 Tortur

Uanset forbuddet i lovgivningen mod tortur, anvendes tortur fortsat i stort omfang af begge parter i konflikten, fremgår det af FNs specialrapportør efter et besøg i landet i oktober 2007. Ifølge samme kilde er der ingen retslige konsekvenser forbundet med politiets og sikkerhedsstyrkernes anvendelse af tortur i forbindelse med afhøringer og tilståelser. Desuden fremgår det af undtagelseslovgivningen (ER), at tilståelser opnået under en hvilken som helst form for afhøring, herunder tortur, er tilstrækkeligt til at tilbageholde en person, indtil den pågældende kan blive stillet for en dommer.

Det er kun yderst sjældent, at myndighedspersoner er blevet dømt for at udøve tortur. Der er desuden en vis tendens til, at den tortur, der udøves mod personer i militærets og politiets varetægt, i de senere år er blevet stadigt mere sofistikeret, således at der ikke efterlades ar eller andre mærker, der senere kan bruges som beviser. Dette skal formentlig ses som en konsekvens af en øget international bevågenhed overfor disse overtrædelser.

Menneskerettighedsorganisationer har rapporteret om 20 personer, der i 2005 mistede livet som følge af tortur i politiets varetægt. Der har været rapporteret om børn udsat for tortur i politiets varetægt.

3.7 Forsvindinger

I 1999 fandt FN's "Working Group on Enforced or Involuntary Disappearances", at Sri Lanka havde verdens næsthøjeste antal uopklarede forsvindinger, og at der ikke blev gjort tilstrækkeligt for at opklare disse forbrydelser. Frem til og med 2006 vurderer arbejdsgruppen, at i alt 5749 personer er forsvundet.

Antallet af forsvindinger blev mindsket i perioden fra fredsforhandlingerne påbegyndtes i 2002, og indtil konflikten igen blussede op i 2006. Således var der i 2005 rapporteret om i alt 25 forsvindinger, mens UK Home Office rapporterer om mere end 1500 forsvindinger fra januar 2006 til december 2007 og størstedelen af disse forsvindinger synes at involvere sikkerhedsstyrkerne, i.e. hæren, flåden og politiet. Opgørelserne over antallet af forsvundne er meget varierende, således melder andre kilder om et langt større antal forsvundne.

3.8 Dødsstraf

Dødsstraffen blev genindført i Sri Lanka i 1960 efter mordet på daværende premierminister Bandaranaike. Den seneste henrettelse fandt sted i 1976, og siden da er dødsstraffen blevet anset for afskaffet i praksis, fordi alle dødsstraffe automatisk er blevet konverteret til livstidsstraffe.

Præsident Kumaratunga lovede i 1999, at dødsstraffen ikke ville blive gen-aktiveret i hendes regeringstid. Ikke desto mindre annoncerede hun i november 2004, at dødsstraffen igen vil blive effektueret i forbindelse med voldtægt, mord og handel med narkotika. Årsagen hertil var mordet på en højesteretsdommer og den politimand, der fungerede som hans vagt. Drabene formodes at have relation til organiseret kriminalitet. Dødsdomme er siden blevet afsagt, men endnu ikke eksekveret.

3.9 Kvinder og børn

De seneste år har vist en alarmerende stigning i anmeldt vold mod kvinder begået af civile og soldater. Stigningen kan dog skyldes, at kvinderne ikke længere har en frygt for at anmelde overgreb. Mange overgreb i hjemmet er knyttet til alkoholmisbrug.

Seksuel vold mod kvinder foretaget af regeringens sikkerhedsstyrker forekommer stadig, og der er ikke tilfælde af retsforfølgelse af medlemmer af sikkerhedsstyrkerne.

Børneprostitution og børnearbejde er meget udbredt. Handel med kvinder og børn til disse brancher og slavelignende tilstande er heller ikke ualmindelig. Landet er desuden et populært rejsemål for pædofile sex-turister. UNHCR estimerer, at der er ca. 40.000 børn på Sri Lanka som er involveret i prostitution.

3.10 Børnesoldater

I februar 2006 blev det vedtaget ved lov, at strafferammen for rekruttering af børnesoldater er 20 års fængsel. Skønt adskillige forældre er gået til myndighederne med navne på deres børns bortførere, synes myndighederne imidlertid ikke at have efterforsket de mange sager, og der har heller ikke været foretaget arrestationer i forbindelse med overtrædelse af denne bestemmelse.

I foråret 2003 aftalte LTTE, de srilankanske myndigheder og UNICEF en handlingsplan, der skulle sikre løsladelse af børnesoldater tilknyttet LTTE. Ifølge handlingsplanen løslades børnesoldaterne til transitcentre, før de reintegreres i samfundet.

LTTE er gennem årene blevet beskyldt for omfattende rekruttering af børnesoldater – nogle ned til 9-års alderen. Efter tsunamien i december 2004 er LTTE endvidere blevet beskyldt for at rekruttere børnesoldater fra lejre med internt fordrevne og forældreløse børn. Heller ikke i 2006 har LTTE levet op til sine forpligtelser om ikke at rekruttere børnesoldater samt at løslade allerede rekrutterede børnesoldater. Således er der oplysninger om, at 450 børn blev tvangsrekrutteret af LTTE alene i februar 2006. Ifølge FN er antallet af rapporterede LTTE-rekrutterede børnesoldater i perioden november 2006 – august 2007 dog dalende for første gang igennem adskillige år. Derimod synes LTTE at være blevet stadigt mere aggressive i deres rekrutteringsmetoder af børnesoldater, idet der meldes om meget hårdt pres og/eller tvangsrekruttering af børn i familier, hvor der er mere end et barn.

Karuna-gruppen er tillige ansvarlig for tvangsrekruttering af et større antal børn og unge mænd. På grund af fraktionens gode forbindelser som allieret med regeringen foregår dette ofte helt åbent i dagslys og i regeringskontrollerede områder. I modsætning til udviklingen i antallet af LTTE-rekrutterede børnesoldater synes Karuna-gruppen derimod at have rekrutteret flere børnesoldater end i 2006, og særligt i Batticaloa distriktet skulle rekrutteringen have fundet sted.

4. UNHCRs position

UNHCR udsendte i december 2006 "UNHCR position on the international protection needs of asylum-seekers from Sri Lanka". Dokumentet er ment som en opdatering vedrørende situationen i Sri Lanka og en guide til vurderingen af de forskellige kategorier af asylansøgninger fra srilankanske statsborgere.

Den generelle vurdering fra UNHCRs side er, at situationen i Sri Lanka er præget af generaliseret vold og af begivenheder, som alvorligt forstyrrer den offentlige orden. UNHCR vurderer, at alle tre etniske grupper er påvirkede af konflikten.

Særligt fremhæver UNHCR, at ingen som er i risiko for forfølgelse fra LTTEs side, bør henvises til et internt flugtalternativ, da myndighederne ikke vil være i stand til at yde tilstrækkelig beskyttelse. Samme princip gør sig gældende for personer, som flygter fra forfølgelse fra myndighederne eller de paramilitære grupper. Der er intet internt flugtalternativ i LTTE-kontrollerede områder, da disse er præget af menneskerettighedskrænkelser, generaliseret vold, militære operationer og tvangsrekrutteringer.

5. Dansk asylpraksis

5.1 Generelt om praksis

I 2007 behandlede Flygtningenævnet 20 spontansager vedr. srilankanere, hvoraf een person er blevet meddelt beskyttelsesstatus, mens de øvrige 19 har fået afslag.

I 2008 er der pr. 10. oktober blevet behandlet 15 sager ved Flygtningenævnet, og heraf er der blevet meddelt en K-status, tre B-status, og de resterende er blevet meddelt afslag på asyl.

Den srilankaner, der blev meddelt beskyttelsesstatus, var efter Flygtningenævnets vurdering profileret i LTTE's kulturelle afdeling og som sådan en kendt person. Det blev lagt til grund at ansøgeren ville være i risiko for overgreb fra både LTTE's side og myndighederne og var derfor berettiget til beskyttelsesstatus.

Udlændingesservice og Flygtningenævnet meddeler afslag til tamiler fra de nordlige eller østlige områder, der frygter overgreb fra LTTE's side, med henvisning til, at disse kan opnå beskyttelse i hovedstaden Colombo som et internt flugtalternativ.

I sager, hvor asylmotivet har handlet om ansøgers tilknytning til LTTE, har afslaget i Nævnet været begrundet med, at de udførte aktiviteter ikke kunne antages at have profileret ansøger i forhold til myndighederne.

5.2 Udsendelse

Den 1. december 2008 var der 5 personer i aktuel udsendelsesposition. Danmark og Sri Lanka indgik den 18. august 1998 en aftale om hjemsendelse af srilankanske statsborgere, som ikke har ret til at opholde sig i Danmark. Aftalen indebærer blandt andet, at de srilankanske myndigheder udsteder rejsedokumenter også i de tilfælde, hvor udlændingen ikke medvirker til udsendelse. Sagsbehandlingstiden er typisk op til fire måneder, hvis udlændingen medvirker, og op til et år hvis udlændingen ikke medvirker.

6. Øvrige kommentarer

6.1 Internt fordrevne

I slutningen af 2006 var i alt ca. 520.000 personer ofre for konfliktrelateret intern fordrivelse. Ca. 300.000 af disse var blevet fordrevet siden offensiven begyndte i 2006. Dette er særligt gældende for tamiler og muslimer fra Batticaloa, Trincomalee and Jaffna. På trods af det omfattende tilbagesendelsesprogram, som regeringen har initieret i løbet af 2007 fastsætter International Displacement Monitoring Centre i september 2007 antallet af internt fordrevne til ca. 460.000 i september 2007 og 450.000 i juli 2008.

6.2 Tsunami

Den 26. december 2004 blev Sri Lankas nordlige, østlige og sydvestlige kyst ramt af Tsunami flodbølger som følge af et meget stærkt undersøisk jordskælv ud for Sumatra. Dette har givet anledning til en humanitær katastrofe af hidtil uset omfang. Omkring 30.000 mennesker blev dræbt og mere end 900.000 gjort hjemløse. Flodbølgen forårsagede desuden meget store ødelæggelser i de nævnte områder op til 200 meter ind i landet. Der skete omfattende ødelæggelser af boliger, skoler, lejre for internt fordrevne (welfare centres) samt infrastrukturen. Derudover har mange mistet deres indtægtsgrundlag.

6.3 Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol

Ved brev dateret den 23. oktober 2007 til den britiske regering skriver Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD), at fordi et antal sager fra srilankanske tamiler i Storbritannien verserer, og fordi EMD vedr. disse sager ved beslutning efter den særlige "Rule 39" har besluttet, at udsendelse ikke skal finde sted, skal dette overføres til alle tamiler fra Sri Lanka. EMD anmoder således om, at tilbagesendelse af tamiler til Sri Lanka generelt suspenderes.

Dette brev er af UNHCR blevet fremsendt til Flygtningenævnet, som den 6. november 2007 svarer, at Flygtningenævnet ikke på baggrund af brevet i sig selv finder anledning til at suspendere tilbagesendelser af tamiler til Sri Lanka.

I juli 2008 afsagde Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol en dom, som pålagde Storbritannien ikke at tvangstilbagesende tamiler til Sri Lanka. På trods af denne afgørelse og på trods af UNHCR's anbefalinger om det samme har de danske myndigheder efter denne EU-dom valgt at iværksætte tvangstilbagesendelser af tamiler til Sri Lanka. Efter anmodning fra Dansk Flygtningehjælp har EMD i fire tilfælde i 2008 standset aktuelle udsendelser af tamiler fra Danmark til Sri Lanka ved at gøre brug af "Rule 39". Først senere tager EMD endeligt stilling til, om de danske tvangshjemsendelser ligeledes vil være et brud på Menneskerettighedskonventionen.

7. Anvendte kilder

- Amnesty International Annual Report on Sri Lanka 2006 samt diverse artikler
- Canadian Immigration and Refugee Board, Responses to individual information requests (www.irb.gc.ca)
- Human Rights Watch World Report 2006 samt diverse artikler
- Human Rights Watch: Return to War, Sri Lanka, august 2007
- "Child Tsunami victims recruited by Tamil Tigers", Human Rights Watch, januar 2005

- Coalition to Stop the Use of Child Soldiers: Child Soldiers Global Report 2004, november 2004 (<http://www.reliefweb.int>)
- Udenrigsministeriet: Borgerkrig i Sri Lanka – en politisk status, august 2004
- UN: Special Rapporteur on Torture Concludes Visit on Sri Lanka, oktober 2007
- International Crisis Group: Sri Lanka's Human Rights Crisis, Juni 2007
- International Displacement Monitoring Centre, Norwegian Refugee Council: Civilians in the was of conflict: Displaced people in Sri Lanka, September 2007
- UK Home Office, Country Information and Policy Unit: Country Assessment Sri Lanka, oktober 2004. (www.ind.homeoffice.gov.uk).
- UNHCR "UNHCR position on the international protection needs of asylum-seekers from Sri Lanka". december 2006
- 2006 Country Reports on Human Rights Practices in Sri Lanka, U.S. Department of State, marts 2007. (www.state.gov)
- Freedom House: Countries at the crossroad 2006, Country Report – Sri Lanka
- Diverse artikler fra BBC, CNN, Relief Web og Reporters Without Borders 2006.
- UN Security Council, Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Sri Lanka, 21 December 2007
- UK Home Office, Operational Guidance Note, Sri Lanka, august 2008